

ÖVERENSKOMMELSE OM

Samverkan i Örebro

MELLAN DET CIVILA SAMHÄLLET OCH KOMMUNEN

Örebro kommun och det civila samhället presenterar i denna broschyr, som grund för sin samverkan, en överenskommelse om värdegrund, principer och åtaganden. Det civila samhället består av föreningar, organisationer, kooperativ med flera liknande sammanslutningar. Se även sidan 4.

”Det civila samhället
fördjupar demokratin!
Dess stora bredd i intressen och
inriktningar erbjuder många vägar
till engagemang som är av
avgörande värde för samhälls-
utvecklingen.”

ÖREBRO

Denna överenskommelse har tagits fram i dialog mellan förenings- och organisationsrepresentanter från olika sektorer och representanter från kommunens förvaltningar och politiska partier.

Ansvariga för arbetet har varit en referensgrupp. Namn på deltagarna hittar du på www.orebro.se/civilasamhallet

Överenskommelsen är godtagen av kommunfullmäktige i Örebro i april 2010.

Varje förening/organisation tar ställning till överenskommelsen. Därefter undertecknas den av kommunens ansvariga politiker och en representant för föreningen/organisationen.

I Örebro kommun beslutade kommunfullmäktige i maj 2008 om ett policydokument för samverkan med det civila samhället. Dokumentet tydliggör hur våra politiker vill att tjänstemännen utvecklar samverkan med det civila samhället. I policyn finns också en vision:

”I Örebro finns ett vitalt civilt samhälle som bygger på en dynamisk samverkan mellan kommunen, den frivilliga och den privata sektorn”.

För samverkan med den privata sektorn har Örebro kommun ett omfattande och strukturerat samarbete med näringslivet och dess intresseorganisationer och har därför ett näringslivskontor.

För samverkan med den frivilliga sektorn (även benämnd, idéburna organisationer, social ekonomi m.m.) saknas en övergripande struktur för samarbete. Därför har Örebro kommun i politisk enighet antagit ovan nämnda policy för samverkan.

För att öka örebroarnas delaktighet i gemensamma angelägenheter vill Örebro kommun bidra till att utveckla det civila samhället genom att stärka föreningslivet och det sociala företaget samt utveckla brukarmedverkan och medborgardialog.

Örebro kommun har därför tagit initiativ till att gemensamt med det civila samhället arbeta fram en överenskommelse om samverkan.

Syftet med överenskommelsen är att främja samverkan och utveckling av det civila samhället genom att anta en gemensam värdegrund, lyfta fram ett antal viktiga principer för samverkan och även att vardera parten gör åtaganden som främjar utvecklingen av det civila samhället.

Örebro kommuns åtaganden gäller gentemot samtliga demokratiska föreningar och organisationer. De som väljer att skriva under överenskommelsen deltar tillsammans med kommunen i en årlig uppföljning av hur de ömsesidiga åtagandena fungerar.

Definitioner

Begreppen den sociala ekonomin och det civila samhället används såväl inom EU som på statlig och regional nivå. Därför väljer också vi att använda dem i detta sammanhang.

DEN SOCIALA EKONOMIN innefattar organiserade verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheter inom den sociala ekonomin har allmännytta eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft.

Till den sociala ekonomin hör alla föreningar och organisationer som har formaliserade strukturer för sitt arbete.

DET CIVILA SAMHÄLLET är ett bredare begrepp och omfattar såväl den sociala ekonomin som lösare grupperingar av människor som samlas runt någon fråga utan att gå in i en tydlig organisationsform.

Värdegrund för samverkan

Det civila samhället bidrar till samhörighet mellan människor, ökar den enskilda individens möjligheter till personlig utveckling samt utgör ett forum för deltagande i demokratiska processer.

En samverkan mellan den offentliga sektorn och det civila samhället är nödvändig för att utveckla vårt samhälle. Ett samhälle där människors ideella och idéburna engagemang tillvaratas är grunden för en stark demokrati. En levande demokrati präglas av mångfald, människors lika värde, medmänsklighet, ansvarstagande, idealitet samt möjlighet till påverkan.

En samverkan mellan kommunen och det civila samhället förutsätter stor tydlighet kring överenskommelsen. En förutsättning för en sådan samverkan är ömsesidig respekt för det civila samhällets villkor och för kommunens ansvar och skyldigheter.

Principer för samverkan

PRINCIPEN OM SJÄLVSTÄNDIGHET OCH OBEROENDE

Det civila samhället utgör både en förutsättning och ett uttryck för varje demokratiskt samhälle. Aktörer i det civila samhället formulerar sin verksamhet utifrån sin identitet och värdegrund. De ska kunna vara kritiskt granskande och verka självständigt i förhållande till kommunen, utan att riskera att mista ekonomiskt eller annat stöd.

PRINCIPEN OM ÖPPENHET

Samverkan mellan kommunen och det civila samhället ska bygga på tillgänglighet till information och vilja till öppenhet mot varandra och medborgarna om sina respektive verksamheter. Parterna har ändå rätten att bedöma gränserna för sin öppenhet.

PRINCIPEN OM KVALITET

Det civila samhällets aktörer avgör själva kvaliteten i sin egen verksamhet. När det civila samhällets aktörer utför verksamhet

på uppdrag av kommunen, är det kommunen som avgör vilka krav på kvalitet som gäller för uppdraget.

PRINCIPEN OM LÅNGSIKTIGHET

Kommunen ska underlätta det civila samhällets planering genom att ha långsiktighet som grund. Bred politisk enighet om överenskommelsen är väsentlig för att fullfölja denna princip.

PRINCIPEN OM DIALOG

En kontinuerlig dialog är en förutsättning för samverkan mellan kommunen och det civila samhället.

PRINCIPEN OM MÅNGFALD

Det civila samhället bidrar till mångfald genom att ge individen fler möjligheter att utöva sitt engagemang och sina intressen. Kommunen ska därför stödja det civila samhället och underlätta förutsättningarna för framväxt av nya aktörer.

Kommunens åtaganden och åtgärder för samverkan:

- 1 Det ska vara enkelt att kontakta kommunen. Det ska vara tydligt vilka förvaltningar och kontaktpersoner som är ansvariga för olika frågor och områden. (principen om öppenhet)
- 2 Kommunen har ett ansvar att kalla till en årlig dialogträff för diskussion om överenskommelsen för samverkan. (principen om dialog)
- 3 Kommunen ska sträva efter att upphandla tjänster i mindre delar för att gynna det civila samhället. (principen om kvalitet)
- 4 Kommunen ska ansvara för att det civila samhällets villkor är kända inom den kommunala organisationen. (principen om öppenhet)
- 5 Kommunen ska utveckla sitt föreningsregister som en grund för gemensamt utvecklingsarbete mellan civilsamhället och kommunen. (principen om öppenhet och om dialog)
- 6 Kommunen ska visa respekt för civilsamhällets självständighet och oberoende. (principen om självständighet och oberoende)
- 7 Kommunen ska se över och pröva olika former för långsiktig samverkan med det civila samhället. (principen om långsiktighet)

- 8 Kommunen ska informera om vilka former av stöd som civilsamhället kan få och det måste finnas tydliga riktlinjer för vad som gäller för stödet. (principen om öppenhet och om mångfald)
- 9 Kommunen ska sträva efter att när så är möjligt bjuda in det civila samhället vid utbildningstillfällen som är relevanta. (principen om kvalitet)
- 10 Kommunen ska bidra till ökad kunskap om det civila samhällets erfarenheter och deras särskilda kvalitet. (principen om kvalitet)
- 11 Det civila samhället har rätt att kritiskt granska kommunen och dess verksamheter utan att riskera att mista ekonomiskt eller annat stöd. (principen om självständighet och oberoende)
- 12 Kommunen åtar sig att bidra till ett fristående ideellt utvecklingscentrum i syfte att främja utvecklingen av det civila samhällets organisationer och aktörer samt utveckla dialogen och samverkan mellan dessa och Örebro kommuns olika verksamheter. (principen om öppenhet, om dialog och om mångfald)
- 13 Kommunen ska verka för att denna överenskommelse blir känd bland kommunens anställda och medborgare. (principen om öppenhet)

Det civila samhällets åtaganden och åtgärder för samverkan:

- 1 Det civila samhällets aktörer ska tillhandahålla relevant information om sin förening/organisation för att främja samarbete med kommunen. (principen om öppenhet)
- 2 Det civila samhällets aktörer ska tillhandahålla och aktualisera kontaktuppgifter. (principen om öppenhet)
- 3 Det civila samhällets aktörer ska hävda sin suveränitet och identitet i sin samverkan med kommunen. (principen om självständighet och oberoende)
- 4 Det civila samhällets aktörer åtar sig att ha en planering som motsvarar den tidsperiod för vilken kommunen beviljar ekonomiska medel/stöd. (principen om öppenhet)
- 5 Det civila samhällets aktörer kan bidra med erfarenhet och kompetens för nya grupper som vill organisera sig om detta inte strider mot deras värdegrund. (principen om öppenhet)
- 6 Det civila samhällets aktörer ska bidra till kunskap om sin särskilda kvalitet och sin betydelse för samhället. (principen om kvalitet)

- 7 Det civila samhällets aktörer ska söka aktiv dialog med Örebro kommun om oklarheter och klagomål uppstår i samarbetet.
(principen om öppenhet och om dialog)
- 8 Det civila samhällets aktörer ska verka för att denna överenskommelse blir känd bland medlemmar och samarbetspartners.
(principen om öppenhet)

Vill du veta mer, kontakta oss gärna

Örebro kommun

TEL 019-21 10 00

E-POST kommun@orebro.se

POST Kommunledningskontoret, Box 30000, 701 35 Örebro

BESÖK Drottninggatan 9, Örebro

Örebro föreningsråd

TEL 019-18 52 10

E-POST info@orebroforeningsrad.se

Du hittar även överenskommelsen på orebro.se/civilasamhallet

FOTO: SCANDINAV BILDBYRÅ, JÖRGEN WIKLUND, LEIF JOHANSSON

PRODUKTION: REMARC COMMUNICATION AB, REVIDERAD AV

KOMMUNIKATIONSÄVDELNINGEN 2015

TRYCK: EDITA BOBERGS.